

Vismonitoring in het IJsselmeer en Markermeer in 2007

Onlangs verscheen het rapport Vismonitoring in het IJsselmeer en Markermeer in 2007. In dit rapport wordt de toestand van de visbestanden en de visserij in het IJsselmeer en Markermeer beschreven. IMARES voert in opdracht van het ministerie van LNV een jaarlijkse monitoring uit naar de visstanden in de rijkswateren. Deze monitoring bestaat uit jaarlijkse routinebemonsteringen van de visstand aangevuld met gegevens van beroepsvissers. Doel van deze bemonsteringen is een jaarlijks geactualiseerde beschrijving van de visstanden en veranderingen daarin ter ondersteuning van het beleid en ter ondersteuning van het integrale water- en natuurbeheer.

Uit het onderzoek naar de visstand in het IJsselmeer en Markermeer komt naar voren dat de visstand in het onderzoeksgebied vooral bestaat uit jonge vis. Pos domineert zowel in het IJsselmeer als in het Markermeer de visstand. Dat er nauwelijks oudere jaarklassen worden aangetroffen wordt in het rapport geweten aan de voortdurend te hoge visserijdruk. Ook de predatie door visetende vogels, vooral aalscholvers beïnvloedt de opbouw van de visstand. In combinatie met het minder voedselrijk worden van het water, een stijgende temperatuur en een toenemend doorzicht verwachten de onderzoekers dat de complexe voedsel- en milieurelaties veranderen en er andere evenwichtssituaties zullen gaan ontstaan.

Barbeelmonitoring Waal

De visstand in de rivieren lijkt te veranderen. Door een betere waterkwaliteit en wat meer ruimte voor de rivier worden nieuwe soorten aangetroffen en zijn diverse riviervissen weer terug van bijna weggeweest. De barbeel vormt hier een goed voorbeeld van. Werd deze vis tot voor een aantal jaren geleden alleen in de Grensmaas en Swalm aangetroffen, tegenwoordig komt hij ook algemeen voor op de Waal en Gelderse IJssel. Om een indruk te krijgen van deze kenmerkende riviervis, heeft Sportvisserij Nederland op 1 juni een hengelvangstregistratieproject in de vorm van barbeelwedstrijd georganiseerd.

Bescherming ruwe haai

Haaien en roggen worden door gerichte visserij, maar ook als ongewilde bijvangst wereldwijd bedreigd. Hoewel dit probleem door diverse natuurorganisaties op de agenda is gezet, gebeurt er in de praktijk nauwelijks iets om deze unieke groep vissen te beschermen. Een positieve uitzondering vormen de visserijmaatregelen voor de ruwe haai, *Galeorhinus galeus*. De Engelse minister voor visserij Jonathan Shaw heeft namelijk bepaald dat er alleen nog maar met de hengel op deze soort mag worden gevestigd. Verder mogen beroeps- en sportvissers geen ruwe haai meer aanlanden. Ruwe haaien

zijn overigens populair onder Engelse en Ierse sportvissers en worden na de vangst, meestal voorzien van een merkje, teruggezet. Dat de ruwe haai bescherming behoeft heeft onder meer te maken met de trage voortplanting. Vrouwtjes van deze bodemhaai worden pas geslachtsrijp vanaf een leeftijd van 12 jaar en produceren om het jaar slechts 20 jongen.

Zalm Symposium Oberrhein

De Lachs- und Meerforellen Sozietät organiseerde op 12 april 2008 een internationaal symposium met als titel 'Bestandopnames en acties voor het herstel van Zalmrivieren'. Door de sprekers werden diverse specifieke knelpunten besproken. In de Elbe zijn dit nog steeds de stuwen en waterkrachtcentrales. In de Weser en de Eems liggen de knelpunten op het gebied van beroepsvisserij in de monding en het beheer van de bovenstroomse delen. Door oevererosie en het rigoreus maaien verdwijnt veel habitat. In de Bovenrijn vormt vooral de bereikbaarheid van de zijrivieren nog steeds een probleem. In de praktijk situatie aan de rivier de Murg, werd door de beheerder aangegeven dat er maar liefst 19 stuwen liggen met meestal een waterkrachtcentrale. Sommige van deze centrales hebben maar een zeer beperkt vermogen (0,1 mW), maar deze waterkrachtcentrales hebben wel een grote impact op de ecologie van de rivier. Het symposium werd afgesloten met inleidingen over de situatie in IJsland en op de oceaan en de maatregelen die genomen worden door de NASF (North Atlantic Salmon Fund www.nasfonline.org), om herstel van salmonidenpopulaties te bewerkstelligen.

Bespiegelingen

Het waterbeheer in ons land en daarbuiten kent roerige, drukke tijden. Dat geldt voor alle aspecten van dat water: kwaliteit, kwantiteit en veiligheid; beleid en beheer; besturen en uitvoerende diensten; kosten en baten; functionele organisaties, etc. Zoveel aspecten, evenzoveel ideeën en meningen.

De afgelopen vier jaar schreef bioloog Theo Claassen daarover columns in het personeelsblad van Wetterskip Fryslân. De aanduiding 'opiniërend essay' is eigenlijk beter dan column. Iedere essay was voorzien van een toepasselijke kleurenfoto. Al die (24) columns zijn nu gebundeld in een prachtig boek (inclusief relevante bronnen). Ondanks dat de columns vanuit het Friese zijn geschreven, zijn ze zo algemeen herkenbaar, dat ze ook buiten Friesland meer dan lezenswaardig zijn.

Dit informatieve boekje is te bestellen door € 14,25 over te maken op girorekening 3240943 t.n.v. T. Claassen, Burg. van Panhuyslaan 1, 9251 KN Bergum, o.v.v. uw eigen toezendadres. Het boek wordt u dan toegestuurd